

Afgørelser – Reg. nr.: 08013.00

Fredningen vedrører: Kragenæs, Birket by

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet   24-04-2003

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet   29-04-2002

Kendelser

Deklarationer

NATURKLAGENÆVNET >

SCANNET

Naturklagenævnets afgørelse

af 24. april 2003

om fredning af et areal mellem Birket og Kragenæs i Ravnsborg Kommune,
Storstrøms Amt
(sag nr. 03-111/350-0001).

Fredningsnævnet for Storstrøms Amt har den 29. april 2002 truffet afgørelse om fredning af et areal mellem Birket og Kragenæs (matr.nr. 121, Birket by, del af matr.nr. 1a, Ravnsby by og matr.nr. 11b Ravnsby by, alle Birket).

Fredningssagen er rejst den 30. november 2001 af Ravnsborg Kommune og Danmarks Naturfredningsforening. Sagens rejsning blev offentligt bekendtgjort den 6. og 7. december 2001.

Fredningsforslaget omfatter et ca. 25 ha stort område beliggende mellem et allerede fredet område mod øst og Birket Grusgrav mod vest. Formålet med fredningen er at bevare og forbedre områdets landskabelige værdier, at beskytte og forbedre områdets naturmæssige værdier og at sikre muligheden for naturpleje og naturgenopretning til opfyldelse af fredningens formål.

Fredningsnævnet har i den trufne afgørelse alene fundet grundlag for at frede den østlige del af det foreslåede område - knap 13 ha, der grænser op til det fredede område.

Fredningsnævnets afgørelse er i henhold til naturbeskyttelseslovens § 43 påklaget til Naturklagenævnet af Danmarks Naturfredningsforening, Ravnsborg Kommune og de berørte lodsejere - Helge Skude og Lindy Rasmussen.

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 2001-1211/5 - 0010

Akt. nr. 15 - Bil.

Baggrunden for fredningen.

Der har siden begyndelsen af forrige århundrede været indvundet råstoffer i området ved Birket. Det daværende fredningsplanudvalg rejste i 1965 fredningssag med henblik på at undgå indvinding af råstoffer i området omkring Ravensborg Voldsted, som betegnes som et af Lollands mest afvekslende og indholdsrige landskaber, og som udgør en central del af Lollands attraktive nordøstkyst. I forhold til det øvrige Lolland er landskabet yderst kuperet. Det omfatter således flere store, mosefyldte dødishuller omgivet af stejle skrænter. Dødishullerne danner tilsammen en dyb og i landskabelig henseende meget varieret og værdifuld dal, som strækker sig fra amtsvejen ud til kysten, hvor Ravensborg Slotsbanke står som en markant isoleret bakke i dalens bund.

Ved Overfredningsnævnets kendelse af 20. november 1974 blev et ca. 392 ha stort areal fredet.

Det foreslåede fredningsområde er en del af det beskrevne landskab. Området er et smukt kuperet landbrugsareal, der skråner ned mod det allerede fredede område, og hvorfra der er en vid udsigt over Smålandshavet.

Forholdet til planlægningen mv.

Området ved Birket indgår som en del af et i *Regionplan 2001-2013* udpeget "større uforstyrret landskab".

En del af den vestlige del af det foreslåede fredningsområde (ca. 4,8 ha af matr.nr. 11a) indgik allerede i Storstrøm Amts Regionplan 1997-2009 - og i den tidligere råstofplanlægning - i det udlagte graveområde ved Birket.

Regionplan 2001-2013, der blev vedtaget af amtet den 19. december 2001, udlagde hele den vestlige halvdel af det foreslåede fredningsområde som regionalt graveområde. I forbindelse med vedtagelsen tilkendegav amtet, at "gravemulighederne ikke kan udnyttes, før fredningssagen er afklaret."

En større bakke ved Birket er udlagt som *National Geologisk Interesseområde*. Det er en af Danmarks største kamebakker, som samtidig kan fremvise væsentlige instruktive dødishuller, opstået ved bortsmeltning af begravede isblokke ved afslutningen af sidste istid.

En del af matr.nr. 11b er omfattet af *fortidsmindebeskyttelseslinien i naturbeskyttelseslovens § 18.*

Fredningsnævnets afgørelse.

Fredningsnævnet fandt enstemmigt, at den *østlige* del af det foreslåede fredningsområde af landskabelige grunde bør fredes.

For så vidt angår den *vestlige* del var det kommunalvalgte medlem af den opfattelse, at de landskabelige hensyn er så betydelige at også denne del bør fredes.

Det amtsrådsvalgte medlem og nævnets formand fandt, at hensynet til at kunne udnytte råstofferne i denne del af området er så betydeligt, at det overstiger hensynet til de landskabelige interesser.

Fredningsnævnets afgørelse inddrager herefter alene den *østlige* del af det foreslåede fredningsområde i fredningen.

Klager.

Ravnsborg Kommune har fastholdt, at den *vestlige* del af det foreslåede fredningsområde bør medtages i fredningen, idet området udgør et bakkemiljø, som er enestående på Lolland, og som vil blive ødelagt ved råstofindvinding. Samtidig vil karakteren af området mellem Birket og Kragenæs - som et uforstyrret landskab - forsvinde.

Også *Danmarks Naturfredningsforening* finder, at dette område bør medtages i fredningen, idet det er enestående for Lolland i landskabelig henseende. Den omfattende råstofindvinding, der er foregået gennem årtier, og som omfatter mere end 35 ha, har efter foreningens opfattelse påført områdets landskabelige og geologiske interesser uoprettelig skade.

De berørte lodsejere har påstået fredningen ophævet, idet de landskabelige hensyn efter deres opfattelse ikke er så betydelige, at de bør medføre en fredning. Hertil kommer, at hensynet til udnyttelse af råstofferne i området overstiger hensynet til de landskabelige interesser.

Udtalelser fra myndigheder.

Skov- og Naturstyrelsen har henvist til de over for fredningsnævnet fremsatte bemærkninger, hvori styrelsen har påpeget, at området indgår i helheden omkring Møllelung dødshul og medvirker til forståelsen af dette specielle landskab. Ifølge styrelsen er den vestlige del af det foreslåede fredningsområde dog ikke central for denne forståelse bl.a. på grund af den hidtidige råstofindvinding i området. Det er derfor styrelsens vurdering, at fortsat råstofindvinding i dette område kan finde sted uden at tilsidesætte de geologiske interesser.

Styrelsen har endvidere bemærket, at råstofforsyningssituationen i Storstrøms Amt er problematisk for så vidt angår kvalitetsmaterialer, og at ophør af råstofindvinding i området derfor vil få både regional og interregional betydning, idet det vil medføre større transportafstande.

Storstrøms Amt har på baggrund af en samlet afvejning af de erhvervs-mæssige og landskabelige interesser anført, at alene den østlige del af det foreslåede fredningsområde, der grænser op til den eksisterende fredning, bør fredes.

Såfremt Naturklagenævnet måtte beslutte at medtage det vestlige område i fredningen, bør nævnet overveje at lade kommunen afholde den del af erstatningen, som påhviler staten, jf. naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 4.

Besigtigelse og offentligt møde.

Naturklagenævnet har den 24. oktober 2002 foretaget besigtigelse og afholdt offentligt tilgængeligt møde med sagens parter og andre interesserede.

Naturklagenævnets afgørelse.

I sagens behandling har deltaget 9 af Naturklagenævnets 10 medlemmer:

Mikkel Schaldemose (formand), Ole Pilgaard Andersen, Marie-Louise Andreasen, Peter Christensen, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen, Jens Steffensen, Poul Søgaard og Jens Vibjerg.

Et flertal på 5 af nævnets medlemmer stemmer for at stadfæste fredningsnævnets afgørelse om fredning af den østlige del af det foreslåede fredningsområde.

Mindretallet (Peter Christensen, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen og Jens Steffensen) stemmer for at frede hele det foreslåede fredningsområde, dog med undtagelse af det ca. 4,8 ha store areal på matr.nr. 11a, som allerede i regionplan 1997-2009 var udlagt som regionalt graveområde.

I overensstemmelse med flertallets stemmeafgivning stadfæstes fredningsnævnets afgørelse om fredning af den østlige del af det foreslåede fredningsområde.

Idet fredningsnævnets afgørelse af 29. april 2002 ophæves, fastsættes herefter følgende fredningsbestemmelser for det ca. 13 ha store areal mellem Birket og Kragenæs, som er vist på fredningskortet, der hører til Naturklagenævnets afgørelse, og som helt eller delvist omfatter de matrikelnumre, der er anført på vedhæftede fortegnelse.

§ 1. Fredningens formål.

Fredningen har til formål at bevare og forbedre områdets landskabelige værdier og at beskytte og forbedre områdets naturmæssige værdier.

§ 2. Arealernes drift.

Arealerne må ikke tilplantes, heller ikke med juletræer, pyntegrønt eller andre flerårige afgrøder.

Der må således heller ikke etableres nye læhegn. Eksisterende læhegn kan vedligeholdes eller udskiftes.

Dyrkede arealer må i øvrigt anvendes som hidtil, og der kan foretages sædvanlige landbrugsmæssige omlægninger.

Arealerne må ikke anvendes til hjortefarme, strudsefarme o. lign., der kræver usædvanlige hegn.

§ 3. Terrænændringer.

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke ske udnyttelse af forekomster i jorden - heller ikke til eget brug - eller foretages opfyldning, planering eller afgravning af terrænet.

§ 4. Bebyggelse, konstruktioner og anlæg.

Der må ikke opføres ny bebyggelse, herunder skure, boder, jagthytter, transformerstationer, drivhuse og lignende.

Fredningen er ikke til hinder for opstilling af nødvendige læskure til kreaturer, heste og får. Dog kræves fredningsnævnets godkendelse af udformning, herunder materiale- og farvevalg samt størrelse og placering.

Der må ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg. Eksempelvis må der ikke anbringes hegn, vindmøller, master, herunder master for luftledninger.

Fredningen er ikke til hinder for opstilling af sædvanlige landbrugshegn til kreaturer, heste og får.

Der må heller ikke anlægges campingpladser, sportsanlæg, skydebaner og motorbaner eller etableres oplags- eller lossepladser eller lignende.

Der må ikke anbringes campingvogne og telte, henlægges affald eller opstilles udrangerede maskiner eller lignende.

§ 5. Naturpleje.

Storstrøms Amt har som plejemyndighed ret til - efter forudgående drøftelse med og uden udgift for ejerne - at udføre naturpleje på private udyrkede arealer til opfyldelse af fredningens formål.

Enhver plejeforanstaltning skal være tiltrådt af ejeren eller - i mangel af enighed - godkendes af fredningsnævnet.

Der henvises i øvrigt til de til enhver tid gældende regler om pleje af fredede arealer, for tiden bekendtgørelse nr. 837 af 4. september 2000.

§ 6. Dispensation.

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål, jf. naturbeskyttelseslovens § 50.

På Naturklagenævnets vegne

Mikkel Schaldemose

Mikkel Schaldemose

viceformand

Fortegnelse

over ejendomme, der helt eller delvist er omfattet af Naturklagenævnets afgørelse af 24. april 2003 om fredning af et areal mellem Birket og Kragenæs i Ravensborg Kommune, Storstrøms Amt (j.nr. 03-111/350-0001).

Birket by, Birket:

Matr.nr. 121

Ravnsby by, Birket:

Matr.nr. 1a og matr.nr. 11b

NATURKLAGENÆVNET
SEKRETARIATET

SCANNET

Frederiksborggade 15, 1360 København K

Tlf.: 3395 5700

Fax: 3395 5769

X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk

E-mail: nkn@nkn.dk

24 APR. 2003

J.nr.: 03-111/350-0003

PIH

Fredningsregistret,
Skov- og Naturstyrelsen,
8. kontor,
Haraldsgade 53,
2100 København Ø.

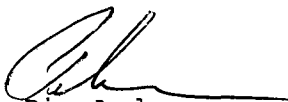
Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

25 APR. 2003

Vedr. fredningen af et areal mellem Birket og Kragenæs i Ravnsborg
Kommune, Storstrøms Amt.

Hermed følger Naturklagenævnets afgørelse af 24. april 2003 i oven-
nævnte sag.

Med venlig hilsen

Pia Andersen

Afdelingssekretær
direkte tlf.: 3395 5741

AD:

Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 2001-1211/5-0010

Akt. nr. 15 - 7/01

Dette brev er sendt til:

- Storstrøms Amtsråd, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
- Storstrøms Amt, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
- Storstrøms Amt, Fredningsafdelingen, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
- Ravensborg Kommune, Stationsvej 4, 4913 Horslunde
- Kulturarvsstyrelsen, Slotsholmsgade 1, 1216 København K.
- Landbrugets Rådgivningscenter, Afdelingen for Landboret, Udkærvej 15, Skejby, 8200 Århus.
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.
- Lokalkomiteén for Danmarks Naturfredningsforening v/Gunvor Thor-
sen, Tværvejen 4, 4900 Nakskov.
- Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV.
- Friluftsrådet v/Terkel Jakobsen, Pilevænget 2, 4980 Maribo.
- Dansk Ornitologisk Forening, Fuglenes Hus, Vesterbrogade 140, 1620
København V.
- Dansk Ornitologisk Forening v/Uffe B. Nielsen, Nørremarksvej 2,
4930 Maribo.
- Direktoratet for FødevarerErhverv, Arealkontoret, Kampmansgade 3, 1780
København V.
- Told- og Skattestyrelsen, Østbanegade 123, 2100 København Ø.
- Fredningsregistret, Skov- og Naturstyrelsen, 8. kontor, Haraldsgade
53, 2100 København Ø.

Naturklagenævnets afgørelse
af 24. april 2003
om erstatning i anledning af fredning af et areal mellem Birket og
Kragenæs i Ravnsborg Kommune, Storstrøms Amt
(sag nr. 03-111/350-0001).

Fredningsnævnet for Storstrøms Amt har den 29. april 2002 truffet afgørelse om erstatning i anledning af den samtidig besluttede fredning af det ovennævnte knap 13 ha store areal mellem Birket og Kragenæs.

Fredningsnævnet har tilkendt erstatning til to lodsejere med i alt 18.502,50 kr.

Fredningsnævnets afgørelse om erstatning er påklaget til Naturklagenævnet af de to berørte lodsejere.

Fredningsnævnets afgørelse.

Fredningsnævnet anførte i afgørelsen, at de fredede ejendomme på tidspunktet for fredningssagens rejsning de 7. december 2001 i forslag til Regionplan 1997-2009, der blev vedtaget af amtet den 19. december 2001, hverken var udlagt som grave- eller råstofinteresseområde. Nævnet fandt derfor ikke, at der var knyttet nogen forventningsværdi til, at råstofferne på ejendommene kunne udnyttes.

Da fredningsbestemmelserne ikke lægger særlige hindringer i vejen for den hidtidige drift af ejendommene, fastsatte fredningsnævnet erstatningen på baggrund af en grundtakst på 1500 pr. ha. For de arealer, der ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinien, jf. naturbeskyttelseslovens § 18, blev grundtaksten fastsat til 750 kr. pr. ha.

J.nr. SN 2001 .. 1211/5-0010

25 APR. 2003

Akl. : 15

Der blev herefter tilkendt følgende erstatninger:

Lindy Rasmussen (matr.nr. 121, Birket by, Birket og matr.nr. 11b, Ravensby by, Birket)

4,27 ha á 1500 kr.	6.405,00 kr.
1,13 ha á 750 kr.	847,50 kr.
I alt	7.252,50 kr.

Helge Skude (del af matr.nr. 1a, Ravensby, Birket)

7,5 ha á 1500 kr.	11.250,00 kr.
-------------------	---------------

Fredningsnævnet så herved bort fra, at en ubetydelig del af ejendommen er omfattet af fortidsmindebeskyttelseslinien i naturbeskyttelseslovens § 18.

Erstatningskrav overfor Naturklagenævnet.

De berørte lodsejere har i klagen anført, at fuld grundlovmæssig erstatning skal udmåles på grundlag af den særlige forventningsværdi, der knytter sig til fremtidig råstofindvinding på ejendommen, at erstatningsudmålingen skal tage udgangspunkt i faktisk opnåede eller aftalte priser for arealer, der med hensyn til beskaffenhed svarer til de af fredningen omfattede arealer, og at der er knyttet en sådan særlig forventning til at kunne foretage råstofindvinding på de af fredningen omfattede arealer, selv om arealerne p.t. er udtaget af råstofplanen som graveområde.

Erstatningskravet for ikke at kunne udnytte råstofferne på de berørte ejendomme er herefter opgjort til 108.000 kr. pr. ha på grundlag af tilbud om køb af del af naboejendommen matr.nr. 11a Birket By, Birket (vest for det fredede område) dels med henblik på indvinding af råstoffer (162.000 kr. pr. ha) dels med henblik på anvendelse som landbrugsejendom (54.000 kr. pr. ha).

Naboejendommen blev ikke medtaget i fredningen, men ifølge klager bør erstatningen på de fredede arealer opgøres efter tilsvarende principper, idet arealerne efter fredningen alene kan anvendes landbrugsmæssigt.

Erstatningskravet er herefter opgjort til 600.000 kr. for Lindy Rasmussens vedkommende - 5.4 ha á 108.000 kr. (oprundet til 600.000 kr.) - og 825.000 kr. for Helge Skudes vedkommende - 7,5 ha á 108.000 kr.

Klagerne har subsidiært gjort gældende, at fredningsbestemmelserne indebærer væsentlige begrænsninger i den aktuelle og fremtidige erhvervsmæssige udnyttelse af ejendommene, såsom forbud mod tilplantning, herunder med juletræer, pyntegrønt eller flerårige afgrøder, forbud mod hjortefarme, strudsefarme og lignende og forbud med bebyggelse og opførelse af andre anlæg og konstruktioner, og at den kontante handelsværdi af ejendommene som følge heraf må antages at blive nedsat væsentligt mere, end det tilkendte erstatningsbeløb er udtryk for. Der er således ikke ved fredningsnævnets afgørelse ydet erstatning i sædvanligt og fuldt omfang.

Naturklagenævnets afgørelse.

I sagens behandling har deltaget 7 af Naturklagenævnets 10 medlemmer:

Mikkel Schaldemose (formand), Ole Pilgaard Andersen, Marie-Louise Andreasen, Leif Hermann, Mogens Mikkelsen, Jens Steffensen og Jens Vibjerg.

Ved anden afgørelse af dags dato har Naturklagenævnet tiltrådt, at det ovennævnte areal mellem Birket og Kragenæs fredes efter bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens kapitel 6.

Erstatningen i anledning af fredningen fastsættes til et beløb, der modsvarer nedgangen i de enkelte ejendommers handelsværdi, der skyldes de ved fredningen pålagte begrænsninger i rådigheden, jf. naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 1.

Naturklagenævnet udtaler:

Det af fredningen omfattede område ved Birket blev udlagt dels som råstofinteresseområde dels som råstofgraveområde i forslag til Regionplan 2001-2013, som blev vedtaget af amtsrådet den 20. december 2000. I slutningen af offentlighedsperioden - den 8. juni 2001 - udsendte amtet som bilag 7 til regionplanforslaget en råstofplan. Råstofplanen udtog råstofinteresseområdet og ændrede graveområdet, som herefter ikke omfattede det fredede område. Amtet vedtog regionplanen endeligt den 19. december 2001 - 12 dage efter fredningssagens rejsning den 7. december 2001 - i overensstemmelse med råstofplanens afgrænsning af graveområdet.

Naturklagenævnet er enig med fredningsnævnet i, at der på baggrund af den stedfundne regionplanlægning ikke er skabt en forventning hos ejerne om, at råstofferne på det fredede område vil kunne udnyttes.

Naturklagenævnet kan endvidere tiltræde de af fredningsnævnet fastsatte principper for erstatningsudmålingen - en grundtakst på 1500 kr. pr. ha og 750 kr. pr. ha for de arealer, der ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinien i naturbeskyttelseslovens § 18 - idet fredningen ikke findes at lægge særlige hindringer i vejen for den hidtidige drift af ejendommene.

Naturklagenævnet finder således ikke, at der er grundlag for at yde et særligt tillæg på baggrund af de fastsatte fredningsbestemmelser, herunder forbuddet mod tilplantning med juletræs- og pyntegrøntkulturer. Nævnet har herved lagt vægt på, at de fredede arealer har stor værdi som landbrugsjord, og at tilplantning ikke kan anses for et rentabelt og dermed realistisk alternativ til almindelig landbrugsdrift. Der er desuden tale om arealer af beskeden størrelse.

Herefter stadfæstes fredningsnævnets erstatningsafgørelse, idet de beregnede erstatninger oprundes til hele hundrede, således:

<u>Lindy Rasmussen</u> (matr.nr. 121, Birket by, Birket og matr.nr. 11b, Ravensby by, Birket)	
4,27 ha á 1500 kr.	6.405,00 kr.
1,13 ha á 750 kr.	847,50 kr.
I alt	7.300,00 kr.

<u>Helge Skude</u> (del af matr.nr. 1a, Ravensby, Birket)	
7,5 ha á 1500 kr.	11.300,00 kr.

Naturklagenævnet har herved ligesom fredningsnævnet set bort fra, at en ubetydelig del af ejendommen er omfattet af fortidsmindebeskyttelseslinien.

Det tilkendte erstatningsbeløb, i alt 18.600 kr., forrentes efter naturbeskyttelseslovens § 39, stk. 3, fra den 29. april 2002 (datoen for fredningsnævnets afgørelse) med en årlig rente, der svarer til Danmarks Nationalbanks diskonto.

Fredningsnævnet har tilkendt de to lodsejere godtgørelse for sagkyndig bistand med i alt 3.000 kr., hvilket beløb er udbetalt.

I godtgørelse for sagkyndig bistand under sagens behandling for Naturklagenævnet tillægges de to lodsejere hvert et beløb på 3.375.00 kr.

Af den samlede erstatning for 18.600 kr. samt renter og tillagte omkostningsbeløb, udreder staten ved Miljøministeriet 75 % og Storstrøms Amt 25 %, jf. naturbeskyttelseslovens § 49, stk. 3.

Naturklagenævnets afgørelse om erstatningsudmålingen (men ikke størrelsen af de tilkendte omkostningsbeløb) kan efter naturbeskyttelseslovens § 45 påklages til Taksationskommissionen af de ejere, der har indbragt fredningsnævnets erstatningsafgørelse for Naturklagenævnet, eller for hvis vedkommende Naturklagenævnet har skærpet fredningsbestemmelserne eller nedsat erstatningen. Afgørelsen kan tillige påklages af Storstrøms Amt og Miljøministeriet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, Naturklagenævnets afgørelse er meddelt de klageberettigede.

Klage skal indgives skriftligt til Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K., der videresender klagen til Taksationskommissionen.

På Naturklagenævnets vegne

Mikkel Schaldemose

Mikkel Schaldemose

viceformand

NATURKLAGENÆVNET
SEKRETARIATET

Frederiksborggade 15, 1360 København K
Tlf.: 3395 5700
Fax: 3395 5769
X.400: S=nkn; P=sdn; A=dk400; C=dk
E-mail: nkn@nkn.dk

Til parterne i sagen om fredning af
et areal mellem Birket og Kragensæs

J.nr.: 97-111/350-0003
LTP

29 OKT. 2002

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen

30 OKT. 2002

Vedr. Fredning af et areal mellem Birket og Kragensæs i Ravnsborg Kommune.

Naturklagenævnet besigtigede den 24. oktober 2002 fredningsområdet og holdt samme dag offentligt møde om sagen.

Nævnet besluttede at gennemføre fredningen med den afgrænsning, som fredningsnævnet har bestemt.

Naturklagenævnet har endnu ikke taget stilling til erstatningerne.

Nævnet forventer at udsende den endelige fredningsafgørelse og erstatningsafgørelse inden jul.

Med venlig hilsen

Mikkel Schaldemose
Mikkel Schaldemose
viceformand

FREDNINGSNÆVNET >

X

Afgørelse

af

29. april 2002 om fredning af matr. nr.
12 1 Birket, del af matr. nr. 1 a Ravnsby
by og matr. nr. 11 b Ravnsby by, alle
Birket.

100 SN 2002 1211/5 - 0810

28. MAJ 2002

100 SN 9

FREDNINGSNÆVNET FOR STORSTRØMS AMT

Kirketorvet 16
4760 Vordingborg

TLF.: 55 36 17 00

FAX: 55 36 17 10

Direkte tlf: 55 36 17 26

Fr.s. 22/2001

Afgørelse om fredning af et areal mellem Birket og Kragenæs i Ravnsborg kommune i Storstrøms amt.

Den 30.november 2001 rejste Ravnsborg kommune og Danmarks Naturfredningsforening fredningssag for et areal mellem Birket og Kragenæs i Ravnsborg kommune. Arealerne er matrikulerede under matr. nr. 12 l Birketby, 11 b Ravnsby by, del af 1 a Ravnsby by, del af 11 a Birket by og 12 o Birket by alle Birket. Det samlede areal, der ønskes fredet, er på ca. 25 ha. Heraf er 1,13 ha af matr. nr. 11 b Ravnsby by og 0,08 ha af del af matr. nr. 1 a Ravnsby by undergivet beskyttelseslinier efter naturbeskyttelsesloven.

Fredningsforslaget har i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 37,stk.1 været bekendtgjort i Statstidende den 7.december 2001 og i Lolland-Falsters Folketidende den 6.december 2001 og særskilt underretning er blevet sendt til ejerne og til statslige og kommunale myndigheder m.fl.

I medfør af Naturbeskyttelseslovens § 37,stk.3 har der været afholdt offentligt møde den 17.januar 2002. Indkaldelsen til mødet skete samtidig med bekendtgørelsen og underretning om sagens rejsning. Endvidere har der været afholdt offentligt møde den 8.marts 2002. Ved begge møder foretoges besigtigelse.

Arealerne kan opdeles i en vestlig del bestående af matr. nr. 12 o og del af matr. 11 a begge Birket by og i en østlig del bestående af 12 l Birket by, del af 1 a Ravnsby by og 11 b smst.

Ejerne af matr. nr. 12 l og 12 o Birket by og 11 b Ravnsby by har protesteret mod, at deres ejendomme fredes. Ejerne af de øvrige ejendomme har ikke protesteret mod fredning men krævet erstatning.

Det er oplyst, at EEJ Grus og Sten Aps har indvindingsret på matr. nr. 11 a Birket by. Dette selskab har udtalt sig mod, at arealet fredes.

Storstrøms amt har udtalt sig mod, at den vestlige del det vil sige matr. nr.

12 o og 11 a Birket by fredes. Som begrundelse herfor har amtet henvist til , at det er af væsentlig samfundsmæssig interesse at kunne indvinde grus i det pågældende område, som er det eneste område på Vestlolland med grusforekomster af betydning. Amtet har gjort gældende, at det pågældende område er udlagt til råstofgraveområde og har udarbejdet en redegørelse herom ved brev af 7. februar 2002. Af redegørelsen fremgår det, at den vestlige del af det område, der ønskes fredet, i forslag til regionsplan for 2001 -2013 var udlagt som råstofgraveområde. Endvidere var oprindelig ca. halvdelen af matr. nr. 12 l Birket by udlagt som råstofgraveområde og resten af den østlige del udlagt som råstofinteresseområde. Den 8.juni 2001 udgik hele den østlige del såvel som råstofgraveområde som råstofinteresseområde. Amtet har den 19.december 2001 vedtaget det ændrede regionsplanforslag. Amtet har oplyst, at der aktuelt ikke er nogen gravetilladelse.

Skov- og Naturstyrelsen har udtalt sig til støtte for fredning af den østlige del men udtalt sig mod fredning af den vestlige del. Det er styrelsens vurdering, at der herved opnås en rimelig afgrænsning mellem fredningsinteresser og råstofinteresser i området.

Friluftsrådet har udtalt sig for fredningsforslaget og samtidig foreslået, at der etableres adgangsmulighed for offentligheden til arealerne.

Fredningsnævnet finder enstemmigt, at fredningsforslaget af landskabelige hensyn bør gennemføres for så vidt angår den østlige del det vil sige for matr. nr. 12 l Birket by, del af matr. nr. 1 a og 11 a Ravnsby by alle Birket. For så vidt angår den vestlige del det vil sige del af matr. nr. 11 a og matr. nr. 12 o Birket by, Birket finder det lokalvalgte medlem ligeledes, at de landskabelige hensyn er så betydelige, at også denne del bør fredes. Det amtsrådsvalgte medlem og nævnets formand finder derimod, at hensynet til at kunne udnytte råstoffer i denne del af området taler mod fredning, og at det landskabelige hensyn ikke er så betydeligt, at det overstiger det førstnævnte hensyn. Der træffes afgørelse under hensyn til stemmeflertallet. Den vestlige del af området udgår derfor af fredningen. For så vidt angår den østlige del fastsættes i overensstemmelse med fredningsforslaget følgende bestemmelser, idet nævnet ikke finder grundlag for at fastsætte adgangsbestemmelser, som foreslået af friluftsrådet:

§1 Fredningens formål

Fredningen har til formål:

- at bevare og forbedre områdets landskabelige værdier,
- at beskytte og forbedre områdets naturmæssige værdier,
- at sikre muligheden for naturpleje og naturgenopretning til opfyldelse af fredningens formål.

§2 Fredningens areal og afgrænsning.

Fredningen omfatter ca. 11,5 ha.

Afgrænsningen fremgår af kortbilag.

Fredningen omfatter følgende matr. nr.: 12 l Birket by, Birket, 11 b Ravnsby by, Birket og del af 1 a smst.

§3 Arealernes drift.

Arealerne må ikke tilplantes, heller ikke med juletræer, pyntegrønt eller andre flerårige afgrøder. Eksisterende læhegn må vedligeholdes eller udskiftes - der må ikke etableres nye læhegn.

Arealerne må ikke anvendes til hjortefarme, strudsefarme o.lign., der kræver usædvanlige hegn. Arealer i omdrift må fortsat udnyttes landbrugsmæssigt.

§4 Terrænændringer, råstofindvinding m.v.

Der må ikke foretages terrænændringer. Der må således ikke udnyttes forekomster i jorden, foretages grusgravning eller opfyldning, planering eller afgravning.

§5 Bebyggelse, anlæg og konstruktioner.

Der må ikke opføres bygninger, herunder transformerstationer, drivhuse, skure, jagthytter og lignende.

Der må ikke anbringes campingvogne på arealet.

Fredningsnævnet kan meddele tilladelse til anbringelse af læskure for kreature, heste og får.

Der må ikke etableres andre faste konstruktioner og anlæg som vindmøller, master og lignende.

Fredningen skal ikke være til hinder for opstilling af sædvanlige landbrugshegn.

Der må ikke anlægges campingpladser, sportsanlæg, skydebaner, motorbaner, oplagspladser eller lignende.

Der må ikke henlægges affald eller henstilles udrangerede maskiner eller lignende.

§6 Naturpleje og naturgenopretning.

Plejemyndigheden d.v.s. Storstrøms Amt har ret til uden udgift for ejerne at udføre naturpleje og naturgenopretning i området.

§7 Forholdet til Naturbeskyttelsesloven og anden lovgivning. Bonusbestemmelser.

I medfør af Naturbeskyttelseslovens §38 stk. 5 træder fredningsbestemmelser i denne fredning i stedet for de generelle bestemmelser i Naturbeskyttelsesloven og Planloven.

§8 Dispensation.

Fredningsnævnet kan meddele dispensation fra fredningen, når det ansøgte ikke vil stride mod fredningsformål, Naturbeskyttelseslovens §50 stk. 1.

Fredningen træder ikke i stedet for tilladelser efter naturbeskyttelsesloven eller anden lovgivning, jf. naturbeskyttelseslovens § 38,stk.6.

Fredningsafgørelsen skal tinglyses på følgende ejendomme, som vist på vedhæftede kort:

Matr. nr. 12 l Birket by, del af matr. nr. 1 a Ravnsby by og 11 b Ravnsby by alle Birket.

Fredningsnævnet For Storstrøms amt den 29. april 2002.

Hanne Laursen

Ulf Andersen

Verner Larsen

X

Erstatningsafgørelse

af

29. april 2002 vedr. fredning af matr.
nr. 121 Birket, del af matr. nr. 1 a
Ravnsby by og matr. nr. 11 b Ravnsby
by, alle Birket.

J.nr. SIV 1211/5 - 0010

- 8. MAJ 2002

FREDNINGSNÆVNET FOR STORSTRØMS AMT

Kirketorvet 16
4760 Vordingborg

TLF.: 55 36 17 00

FAX: 55 36 17 10

Direkte tlf: 55 36 17 26

Fr.s. 22/2001

Den 29.april 2002 har Fredningsnævnet for Storstrøms amt truffet afgørelse om fredning af matr. nr. 12 l Birket by, 11 b Ravnsby by og del af matr. nr. 1 a smst., alle Birket.

Arealet for matr. nr. 12 l Birket udgør 2,5 ha., for matr. nr. 11 b Ravnsby 2,9 ha. hvoraf 1,13 ha. er omfattet af beskyttelseslinier efter naturbeskyttelsesloven. Del af matr. nr. 1 a Ravnsby by udgør 7,5 ha., hvoraf 0,008 ha. er omfattet af beskyttelseslinier efter naturbeskyttelsesloven.

Ejeren af de to førstnævnte matrikelnumre har fremsat et erstatningskrav på 600.000 kr. Ejeren af det sidstnævnte matrikelnummer har fremsat et erstatningskrav på 825.000 kr. Adv. Jesper Ginnerup har i breve af 3.april 2002 nærmere redegjort for erstatningskravene.

Fredningserstatningerne skal tilkendes med det beløb fredningen må antages at nedsætte den kontante handelsværdi af ejendommene. Ejendommene var på tidspunktet for fredningssagens rejsning i forslag til regionsplanen der blev vedtaget af amtet den 19.december 2001, hverken udlagt som grave- eller råstofinteresseområde. Nævnet finder derfor, at der ikke er knyttet nogen forventningsværdi til råstofindvinding på ejendommene.

Da fredningsbestemmelserne ikke lægger særlige hindringer i vejen for den hidtidige drift af ejendommen fastsættes erstatningen til 1.500 kr. pr. hektar dog kun til 750 kr. pr. ha. for den del af arealerne, der er omfattede af beskyttelseslinierne efter naturbeskyttelsesloven.

Erstatningen til ejeren af matr. nr. 12 l Birket by og for matr. nr. 11 b Ravnsby Lindy Rasmussen, Kragenæsvej 25 A, 4933 Torrig L fastsættes herefter 1.500 kr. x 4,27 = 6.405 kr. + 750 kr. x 1,13 = 847,50 kr. ialt = 7.252,50 kr. med tillæg af advokatomkostninger 1.500 kr.

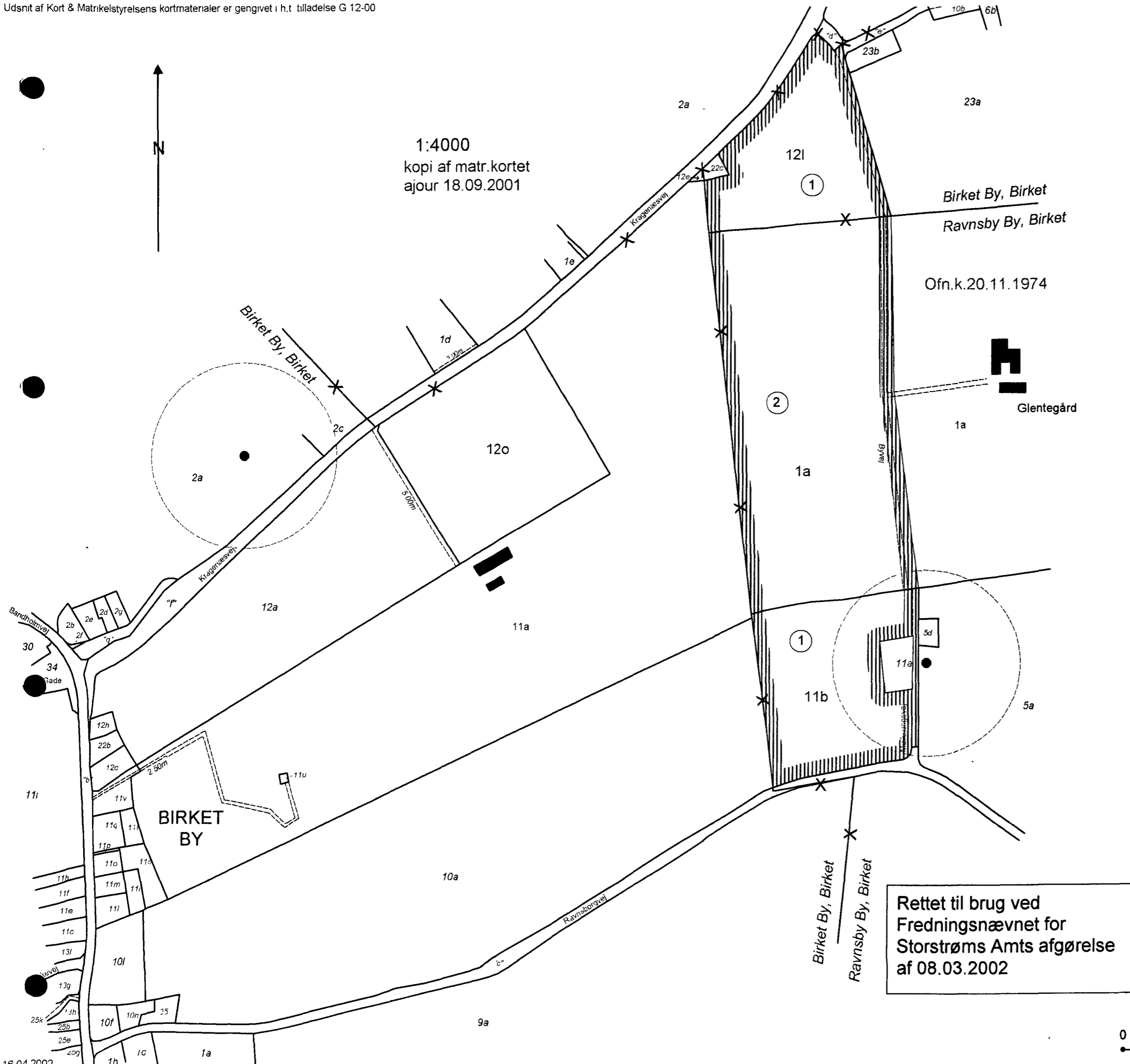
Erstatning til ejeren af del af matr. nr. 1 a Ravnsby, Helge Skude, Møllelundsvej 8, 4993 Torrig L fastsættes til 1.500 kr. x 7,5 = 11.250 kr. med tillæg af advokatomkostninger 1.500 kr. Der er set bort fra, at en ubetydelig del af ejendommen er omfattet af beskyttelseslinier efter naturbeskyttelsesloven.

Fredningsnævnet i Storstrøms amt den 29. april 2002.

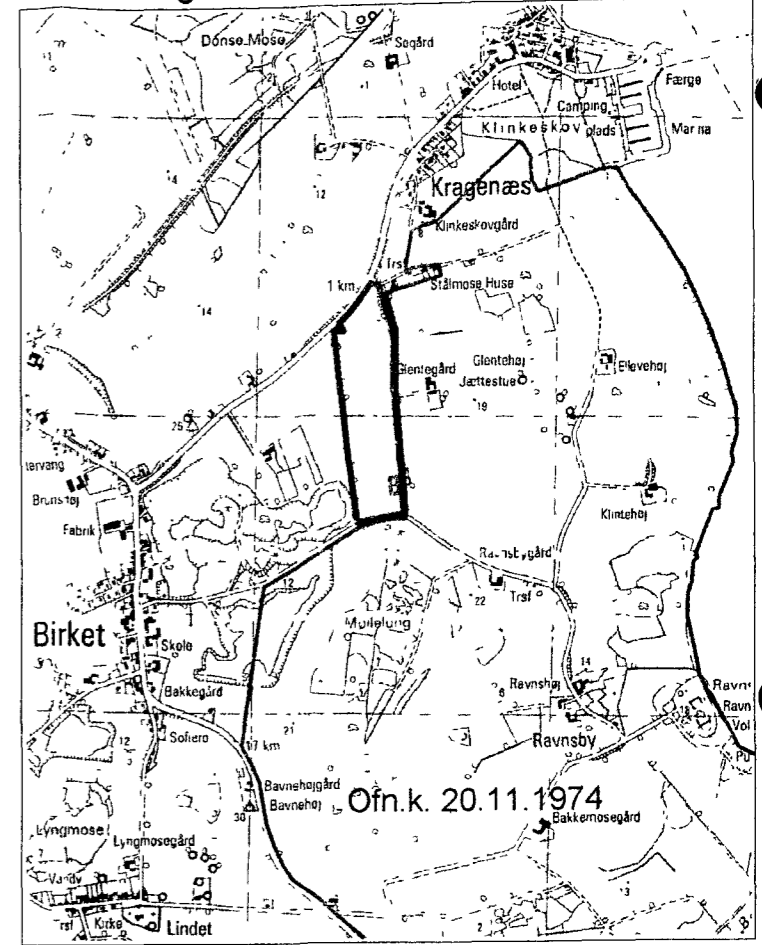
Hanne Laursen

Ulf Andersen

Verner Larsen

Oversigtskort

1:25 000

Areal mellem Birket og Kragenæs

Del af
Birket By, Birket
Ravnsby By, Birket

Ravnsborg Kommune
Storstrøms Amt

Udfærdiget i oktober 2001 af
Danmarks Naturfredningsforening
Jr.nr. 1-60
Ændret 16.04.2002

Signaturforklaring:

- fredningsgrænse
- ejerlavsgrense
- henvisning til lodsejerlisten
- byggelinie i h.t. NBL §18

Rettet til brug ved
Fredningsnævnet for
Storstrøms Amts afgørelse
af 08.03.2002

